

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond

Helitehnoloogia õppekava

Olesja Klink

More

Loov-praktilise lõputöö kirjalik osa

Juhendaja: José Diogo Neves

Kaitsmisele lubatud .....

Viljandi 2018

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
POPMUUSIKA TÄNAPÄEVAL	4
POPMUUSIKA PRODUTSEERIMISE ÜLEVAADE	5
Laulude kirjutamine	5
Arranžeerimise	5
Salvestused	7
Miksimine	8
Masterdamine	10
«MORE» EP ANALÜÜS	12
«Secret desire »	12
«Nothing wrong ».....	12
«More».....	13
KOKKUVÕTE	14
KASUTATUD KIRJANDUS	15
SUMMARY	16
LISAD	17
Lisa 1. Laulude tekstid	17
“Secret Desire”.....	17
“Nothing Wrong”	18
“More”	19
Lisa 2. Kasutatud vahendid	21

SISSEJUHATUS

Muusika on alati olnud minu elu oluliseks osaks. Juba enne TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiasse sisseastumist ma teadsin, et mind huvitab ainult muusika ja ma tahaksin, et see täidaks minu elu suurimat osa. Kuna ma hakkasin koolis õppimise ajal oma lugusid kirjutama ning akadeemias õpingute käigus kogemust saama, siis mõtlesin, et on aeg oma muusikalist projekti rakendada. Seega, oma loov-praktiliseks tööks otsustasin luua oma EP (*extended play*), mis koosneb kolmest loost ning kannab selle väikse albumi viimase loo pealkirja «*More*».

Käesolevas töös käsitlen oma loomingulise projekti põhimõtteid ning teen ülevaate enda esimese EP «*More*» loomise protsessist. Projekti kirjalik osa käsitleb lugude loomiseks kasutatud meetodite ja tehnikate analüüsi ning oluliseid kreatiivsuse, tehnoloogiate ja muusika loomise sotsiaalsete aspekte ja protsesse.

Selle töö peamine osa koosneb EP loomise etappidest, kui ka minu kolme loodud lugude kommentaaridest. Iga peatükk annab ülevaate rollidest, mida olen täitnud oma projekti loomise jooksul – laulukirjutaja, produtsent, helirežissöör ja muusik. Töö alguses kirjeldan žanrite valiku ning minu muusikalist maitset mõjutavaid tegureid. Teises peatükis räägitakse produtseerimise etappidest ning sellest, kuidas olid töödeldud lugude erinevad partiid. Kolmas peatükk koosneb täidetud praktilise ülesande analüüsist ja kommentaaridest.

Antud töö eesmärgiks on saada kogemust ning parimat ettekujutust popmuusika produtseerimise protsessist, mis aitab nii oma loomingut järgmisele tasemele tuua, kuid tõenäoliselt mõjutab minu tulevast muusika produktsiooni. Ülesandeks on ka proovida rakendada neid vahendeid ja tehnikaid, mis oleksid minu jaoks ilma kalli studio kasutamist kättesaadavad. Lisaks, need meetodid ja lähenemine, mida olen oma praktilise ülesande käigus kasutanud, võivad olla kasulikud teistele, kes tegeleb oma muusika loomisega.

POPMUUSIKA TÄNAPÄEVAL

Tänapäevases maailmas muusikaline valdkond pakub kuulajatele suurepärasest valikut. Ühelt poolt igati leiab muusikat oma maitse järgi, kuid teiselt poolt olukord muutub raskemaks nende jaoks, kes seda muusikat loob. Praegu on keeruline luua midagi täiesti uut. Kuid sellel muusikal, mis puudutab kuulajaid, on võimalus populaarsust saada. See võib olla nii emotsionaalne lugu, kui ka tantsumuusika.

Viimasel ajal populaarse muusika edetabelites võib leida tohutu suurt muusika žanrite hulga. Neid žanre võib kuulutada popmuusika juurde. Tänapäeval kõige suurim populaarsus on elektroonilisel muusikal, *hip-hop*- ja *trap*-il, erinevatel EDM (*electronic dance music*) stiilidel ning ka melanhoolsetel lugudel, mis juba harva meenutavad traditsioonilisi ballaade.

Mina järgin muusikalisi suundumusi mitte sellepärast, et selline muusika on populaarne ja kõlab kõikjal, vaid sest mulle meeldib elektrooniline muusika ning ma kuulan seda nii meelelahutuseks, kui ka analüüsiks. Kui algaja produtsent ja muusik on väga oluline olla kursis, mis toimub muusikavaldkonnas ja mis on iga žanri iseärasusteks.

Seega, oma EP lugude jaoks minul polnud probleeme žanrite valimisel ning igal kirjutatud lool oli oma meeleolu. Minu valik langes kolmele popmuusika stiilidele, mis on tänapäeval väga populaarsed - *Future bass*, *Trap* ja *Latin Pop*. Igal neist stiilidel on oma omadused, millistest ma teen ülevaate järgmistes peatükkides.

POPMUUSIKA PRODUTSEERIMISE ÜLEVAADE

Selleks, et muusika produtseerimise protsessi paremini tunda, selles peatükis käsitletakse elektroonilise muusika loomise etappe ning minu loov-praktilise projekti ülesandeid, mis olid tähtsad minu loomingu jaoks.

Laulude kirjutamine

Nagu juba eespool mainitud, oma kooli õppingute aja käigus hakkasin oma lugusid kirjutama, kuid kunagi pole tõsisemaid projekte teinud. Kirjutasin DJ-idele lühikesi vokaali partiisid, et nad saaksid neid oma kompositsioonides kasutada, kuid ma vaevu suutsin oma projekte lõpetada. Kuid selle töö puhul kolme laulu tekstide kirjutamisega ei olnud probleemi ning iga lugu teksti loomine kestis vähem kui nädal.

Kuigi ma ei saa öelda, et inglise keel on minu jaoks lihtne, kirjutasin lugusid just inglise keeles, mis on tänapäeva popmuusika jaoks kõige parim valik. Tekstide kirjutamisel aitasid mind alati mitmesugused veebisõnaraamatud, riimigeneraatorid ja sõnade kasutamise õigsuse kontroll.

Oma tekstides kirjutatan seda, mida ma usun, ja kuigi minu laulude süžeed ja olukorrad ei pea otseselt minu eluga seotud olema, ma panen oma hinge sõnade tähendusse, nii et kuulaja saab midagi enam kui lihtsalt pop-laulu.

Laulude tekstid on lisatud tööle. (Lisa 1)

Arranžeerimine

Kui laulude tekstid on valmis, on aeg teostada iga loo ideed, nimelt valida harmooniat ja meloodiat. Mõnikord meloodia sünnib tekstist, kuid minu jaoks on mugavam valmis tekstiga tööd teha. Nii on teada kompositsiooni meeleolu ja meloodiat, mille vastu kuulaja võib huvi tunda ning mis on pärit sõnade rütmilisest pildist. Harmoonia ja meloodia loomisel on oluline üldine meeleolu ja et minu jaoks helistik oleks laulmiseks mugav.

Arranžeeringu ning üldiselt oma muusika loomiseks kasutasin Ableton Live Suite 10 programmi, mis on üks populaarsemaid DAW-sid (*Digital Audio Workstation*) elektroonilise muusika produtseerimiseks. Programmi ostmisel olen saanud väga palju suurepäraseid võimalusi oma loominguliste ideede teostamiseks, sest see sisaldab palju kvaliteetseid sample-id, instrumente ning midi- ja heliefekte.

Oma lugude produtseerimisel ma alati alustan instrumentide gruppide jaotusega ning valmistan ette mõned efektid ja *plugin-aid* (*pistikprogramme*) igale grupile, kuid ei pane neid kohe tööle. See aitab säästa aega, kui on olemas töötlemise ahel (*processing chain*), mida ma täpselt tahan kasutada ning ei pea olema häiritud loomeprotsessist *plugin-ate* otsimiseks. Selle jaoks on Ableton 10 teinud uuendusi, mis võimaldavad igasuguste *plugin-ate* seadeid eraldi salvestada ning koostada oma töötlemise ahelaid ja isegi gruppe teiste gruppide jaoks. Mina tavaliselt salvestan oma valmis sessiooni, kus on ainult grupid ja efektid, et saaks iga kord uut lugu mugavam alustada.

Iga laulu arranžeeringu loomiseks ma tavaliselt alustan harmoonia ja peamise meloodiaga ning seejärel lisan trumme, bassi, süntesaatoreid, klahvpille ja muid instrumente ja efekte. Instrumentide ja *sample-ite* valik sõltub žanrist ning on vaja ette kujutada, mis intensiivsusega peavad helid olema.

Kuna oma muusika produtseerimisega mina hakkasin tegelema ainult mõni aeg tagasi, siis ma pole õppinud helidisaini (*sound design*) sellel määral, nagu tahaksin. Erinevate helide loomisel ma kasutan süntesaatorite seadeid, et mõista, mis heli sobib millise stiili jaoks. Seejärel reguleerin enda maitse järgi selliseid seadeid nagu helilained (*waveform*), envelope, LFO modulatsioonid ja teised detailid, mis moodustavad juba teistsugust heli. Üks süntesaatoritest, mida ma kõige rohkem kasutan, on Xfer Serum, mille eelisteks on paindlikkus, lihtne liides ja erinevate konfiguratsioonide võimalused.

Iga instrument vajab erinevat lähenemist. Trummide partii loomiseks kõige mugav on minu jaoks Ableton Drum Rack, mis sünkroniseerib minu Arturia MiniLab MIDI-kontrolleriga ning mille abil saab mugavalt instrumentide partiid luua. Selle instrumendi abil mina kasutan *sample-id*, mis on juba programmis olemas ning mida ostsin või sain tasuta teistelt tootjatelt nagu Cymatics.

Virtuaalsete instrumentide partiid salvestan kontrolleri ja midi-instrumentide abil. Kuid peale elektroonilisi instrumente mõnikord lisan ka teisi pille. Erinevate tehnikate ja meetodikate võimalustega on rohkem huvi näitaks salvestada vokaali ja kasutada seda instrumendina, ehk lõigata tükkideks (*vocal chops*) ning töödelda efektide abil. Samas oma lugudes ma kasutan kitarr ja vokaali, mis vajavad kvaliteetset salvestamist ja töödeldamist.

Enne salvestuste tegemist tehtud arranžering vajab kerget miksimist, et oleks arusaadav, kuidas laul kõlab, kus on selle erinevad osad ja millised partiid sobivad sinna kõige paremini. Oma miksimise protsessi ehk volüümi tasakaalu, häirivate sageduste eemaldamist, mina tavaliselt hakkam tegema juba arranžeringu etapil, mis säästab aega ja kohe märgatavalt parandab helipilti.

Salvestused

Selleks, et koos elektrooniliste instrumentidega elav vokaal või kitarr kõlaksid loomulikult, on vaja kvaliteetseid salvestusi. Salvestamise protsessi käigus on tähtis nii kasutatav tehnika, kui ka stuudioruum ja vahendid nagu *reflection* ja *pop filtrid*, mis annaksid võimalust kuiva heli saamiseks. Nii on suur tõenäosus, et töötlemise etapil ei esine probleeme nagu liigne ruumi akustika või helihäired hingamisest. Lisaks on vaja ette valmistada monitoride süsteemi, millega on muusikutel mugav salvestuse ajal endale monitori miksi teha.

Enne salvestust on oluline ka kontrollida, et failide sample rate oleks sobiv eesmärgi jaoks. Kuna minu projekti valmistoode on digitaalsed helifailid, mis peavad olema pärast masterdamist erinevates voogesituse teenuste kanalites CD standardiga 44,1 kHz/16 bit. Seega, valisin salvestuseks 44,1 kHz/24 bit sample rate-i.

Esimese loo "*Secret Desire*" vokaali salvestamiseks TÜVKA studios valisin oma arvamuse ning kogemuse järgi minu hääle jaoks sobiva mikrofoni – Neumann TLM 103. Tänu selle mikrofoni spetsifikatsioonile see teeb minu häält säravaks. Koos selle mikrofoni kasutades kasutasin Tubotech preamp-i, mis lisas sõõjat häälenüansi ja tegi vokaali partiid dünaamiliselt ühtlasemaks.

Teise loo “*Nothing Wrong*” jaoks aga vokaal oli salvestatud Viljandi Kultuuriakadeemia peamaja foonika ruumis, kasutades sama mikrofoni ja SE Reflexion filtri võimalike probleemsete sageduste vältimiseks. Oma viimase loo “*More*” vokaali salvestust tegin kodus, kasutades enda Røde NT-1 mikrofoni, SE Reflexion ja pop filtri ja Steinberg UR-22 helikaarti. Mõlemad salvestus sessioonid on hea tulemusega ning salvestuse kvaliteet on peaaegu samal heal tasemel, nagu TÜVKA studios oli tehtud.

Kõige keerulisem osa vokaali salvestamisel on arusaamine, kuidas on vaja laulda teatud partiid, mis on produtseerimise üheks oluliseks ülesandeks. Sellest sõltub salvestuse kvaliteet, kuna vokaali võtteid on vaja töödelda ja mida vähem volüümi erinevust või helihäireid esineb, seda vähem järeltöötlust on vaja teha.

Elektrikitari salvestus minu loo “*More*” jaoks toimus TÜVKA studio ruumis ja selleks kasutasin Fender-i võimu, Neumann TLM 103 ja Sennheiser MD 421 mikrofone ja SPL preamp-i. Nii nagu vokaaliga, Neumann mikrofoni sobis kitarriga jaoks väga hästi ja on andnud ilusa ja sooja helipildi. Sennheiser on lisanud ka keskmiseid ja kõrgeid sagedusi, mis on oluline elektrikitari selge kõla jaoks ning selle *roll-off* filtriga oli võimalik valida madalate sageduste taset. Mõni aeg tegelesin mikrofoni asetusega, et saada võimalikult puhta heli ning rääkisin kitarrimängijaga arranžeringuga seotud aspekte läbi.

Miksimine

Pärast arranžeringu etapi ning vokaali ja kitari salvestamist järgmiseks sammuks on miksimine. Tehtud algne *mix* peab kõlama tasakaalustatud. Tihti enne miksimise etappi märgatakse editeerimise sammu, kuid tänapäeval nii paljude iseseisvate produtsentide seas, kes ise loob ja töödeldab oma muusikat, see samm on osa miksimise protsessist. Salvestatud materjali on vaja jaotada, valides parimaid võtteid, ning mikside teiste instrumentidega.

Kuna minu lugudes üheks oluliseks osaks on vokaal, siis miksimist mina alustastasin selle korrigeerimistega. Selles etapis olid järgmised sammud:

- Intonatsiooni parandamine
- *Equalizer*
- *De-esser*
- *Compressor* ja *parallell compression* tehnika

- *Saturation*
- Efektid
- *Automation* ja *panning*

Igas loos vokaali töötlemise protsess sõltub erinevatest faktoritest, kuid üldiselt seda saab kirjeldada eespool nimetatud ülesannete järjestusega.

Vokaali intonatsiooni probleeme parandamiseks kasutasin Celemony Melodyne *plugin*-a esimeses loos ning Ableton Max 7 Pitch and Time Machines mooduleid teises ja kolmandas loos. Pärast *autotune*-i kasutamist hea idee on parandatud vokaali eksportida, et säästa arvuti võimsust.

Enne *equalizer*-i kasutamist, mis toimub iga loo ja isegi vokaali partiide spetsiifiliselt, oli vaja veenduda, et vokaali *gain* on piisaval tasemel, sest sellest sõltub kõikide *plugin*-ate käitumine. Kasutasin erinevaid *plugin*-aid olukorrast sõltuvalt. Ühel hetkel piisab häirivate sageduste lõikamist ja tooni lisamist, kuid mõnikord on vaja kasutada midagi intensiivsemat nagu *dünaamiline equalizer*. *De-esser*-i kasutasin siis, kui vokaalil oli häiriv “s” kaashäälik.

Erinevad *compressor*-id sobivad erinevates olukordades, kuid mina kasutan alati kaks *compressor*-i tüüpi iga loo vokaali kanalil. Esimene on *peak compressor*, mis aitab tasakaalustada dünaamikat, tihendades valjemaid hetki. Teine *compressor* aga loob dünaamikat, mis on ühtlane. *Parallel compression* tehnika, mis tähendab agressiivselt kompresseeritud signaali lisamist vokaali kanalile, aitab seda esile tuua.

Mis puudutab *saturation plugin*-aid kasutamist, selle tase sõltub vokaali koostoimest teiste instrumentidega. Kasutasin seda siis, kui oli vaja vokaalile harmoonikaid lisada.

Olen oma muusika produktsioonis kasutanud ja katsetanud palju erinevaid efekte, kuid põhiidee on see, et efektid peavad sobima nii konkreetsele instrumendile, kui ka loole üldiselt. *Reverb*-i, *delay*-d, *echo*-t, *overdrive*-i ja mõne teise efekti kasutades on vaja veenduda, et seda pole liiga palju ning vajadusel ka automeerida või kompresseerida.

Automatiseerimine (*automation*) on väga oluline miksimise samm, kuna aitab volüümi sujuvamaks muuta. Koos sellega on tähtis ka *panning*, eriti kui loos on olemas taustvokaal

või erinevad vokaali partii lisandid, mis võivad põhihäält segada. Instrumentide *panning*-u etap on aga miksimise alguses, mis aitab *mix*-i ruumi täita ja instrumente eraldada.

Teiste instrumentide kogu miksimise protsess mõnikord toimub sama printsiibi järgi, aga võib vajada ka vähem või rohkem töötlemist. Kui rääkida žanri spetsiifilisest miksimisest, siis võib esile tuua mõnesid põhimõtteid. Instrumentide töötlemisel, eriti töötades trummide, bassi ja süntesaatoritega, alati kasutan *sidechain* kompressseerimist, et üks instrument annaks teistele rohkem “hingata”. Selline lähenemine on tänapäevase popmuusika produktsioonis väga sageli kasutatud. Olulisteks aspektideks on ka trummide ja bassi võimsus, erinevate reverb-ide kasutamine erinevate instrumentide gruppide jaoks ning erinevate loo osade automatiseerimine.

Kasutatud vahendite loend on lisatud tööle. (Lisa 2)

Masterdamine

Tänapäeval produtsendid ja artistid õpivad miksimist ja masterdamist, et olla konkurentsivõimelised populaarse muusika valdkonnas. Elektroonilise muusika produtsenti tähtsaks ülesandeks on teha sellist lugu, mis oleks tasakaalustatud, žanri asjakohane ning võimas ja särav. Oma lugude masterdamine on väljakutse, kuid keegi teine ei tea nende lugude *mix*-e paremini. Seega, selline väljakutse annab võimalust oma kreaatiivsust rakendada.

Üks masterdamise etapi oluline aspekt on kuulata selle žanri muusikat, mida on vaja töödelda. See aitab fokuseerida ja leida lõppeesmärgi. Kuna loo masterdamine mõjutab kogu pilti ja samas iga instrumenti, pidev A/B võrdlemine aitab teha ainult kaalutud otsusi.

Minu EP masterdamiseks olen kasutanud iZotope Ozone 8 plugin-a, mis sisaldab erinevaid mooduleid ja tänapäeva uusi funktsioone. *Plugin* on loodud eesmärgiga, et saada oma masteri lähtepunkti tänu Master Assistant funktsioonile. Selline lähenemine ei tähenda seda, et masterdamise etapp sai automaatseks ja ei vaja mingit tegevust. Vastupidi, see teeb otsustusprotsessi olulisemaks.

Iga enda loo masterdamise protsess erineb, kuna žanrid on oma eripäraga, kuid tavaliselt kasutan sellel etapil sama printsiipi. Alustan *equalizer*-iga, et vabaneda soovimatud sagedustest. Järgmine samm on *multiband compressor*, mis töötab siis, kui teatud sagedused ilmuvad. See aitab kujundada loo sageduste tasakaalu ja samas jätta olulist informatsiooni.

Kuna Ozone 8 üheks suurepäraseks funktsiooniks on oma loo võrdlus *reference* lugudega, see võimaldab kiiremat ja efektiivsemat tulemust. Kuid aga kõik need lood kõlavad palju valjem ja võimsam, on vaja kasutada *limiter*-i ehk Ozone 8 *Maximizer*-i. Sellel on võimalik valida erinevate meetrite vahel, et kontrollida volüümi sobivuse üle. Selleks on maailmas olemas erinevad standardid.

Tänapäeval erinevate voogesituse teenustega populaarsusega produtsendit sagedamini mõtlevad sellele, milline volüümi tase oleks sobiv kõikide platvormide jaoks. Kuna iga voogesituse teenus nagu Spotify, Youtube või iTunes kasutavad normaliseerimise protsessi igale loole, siis on vaja teada, kus on see volüümi piir, mille järgides lood ikka veel kõlavad hästi nendel kanalitel. Selleks on olemas LUFS *metering* süsteem (*loudness units relative to full scale*), mis on kõige täpsem viis audio tugevuse mõõtmiseks. Enamus voogesituse teenustest mängivad muusikat umbes -14 LUFS tasemega, mis praegusel ajal annab artistidele võimalust tegema oma muusikat dünaamilisemaks ja vähem kompresseeritud. Nüüd pole vaja võrrelda enda loomingut teiste lugudega ja muretseda, et see pole piisavalt vali. Järgides LUFS meetri võib olla kindel, et pärast normaliseerimist lugu jääb dünaamiliseks.

Pärast soovitud volüümi taset saavutamist on võimalik ka oma lugu kõlapilti muuta veel säravamaks ja tugevamaks, kasutades *exciter*-i. Ning viimasena kasutada *imager*-i loo "avamiseks" või vastupidi kontsentreerunud.

Nagu varem mainitud, iga loo ja žanri jaoks on erinevad lähenemised, mida rakendatakse nii kuulmise ja võrdlemise, kui ka maitse järgi. Järgmises peatükis on lühidalt kirjeldatud iga laulu töötlemise lähenemisviisid.

«MORE» EP ANALÜÜS

«Secret desire »

Selle laulu idee sündis eelmisel aastal, kuid lõpliku otsuse žanri ja kõlapilti kohta ma tegin selle projekti loomisel. Laulu vokaali partii oli salvestatud TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia stuudios, nagu oli varem mainitud. Salvestamisel oli mõnikord raske dünaamikat ühel tasemel hoida, kuid selle probleemi lahendas automatiseerimine järeltöötluse käigus.

Olen märganud, et kuna salvestasin vokaali Tubetech *preamp*-iga, siis vokaal muutus veelgi säravamaks, mille tõttu oli vaja leida tasakaalu madalate sageduste lisades.

Süntesaatorite ja teiste instrumentide vahel tasakaalu leidmiseks kulus aega. Vokaali ja süntesaatorite vastasmõju oli keeruline saavutada, kuna nad on ühes sagedusalal. Kuid *multiband compressor* aitas läheneda soovitud tulemusele.

Masterdamisel eesmärgiks oli lisada sügavust ja võimsust, mis on vajalik sellise stiili jaoks nagu *Future Bass*. Eesmärk sai saavutatud *reference* loo võrreldusega.

«Nothing wrong »

Arranžeeringu loomisel kõige raskem oli leida lead meloodia jaoks sobivaid helisid, kuna sellise tantsumuusika stiili jaoks ma pole kunagi sobivaid instrumente otsinud. Vaatamata sellele, et vokaal oli salvestatud TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia peamaja foonikas, mulle meeldis tulemus ning see nõuas vähem töötlemist võrreldes eelmise looga.

Selle loo jaoks ma proovisin kasutada teist lähenemist miksimisele. Kui tavaliselt mina hakkan miksima eraldi kanaleid, siis selles olukorras see töötlemise protsess algas gruppidest. Siis on kergem üldist pilti tunda ning miksimise käigus parandada ainult neid kanaleid, mis tõesti vajavad parandamist.

Kuna selline stiil nagu *Latin Pop* on kergema meeleoluga kui «*Secret Desire*» lugu, oli miksimisel vähem probleeme peale trummide ja bassi vahel tasakaalu otsimist.

Masterdamise ajal aga olen päris kaua katsetanud erinevaid seadeid, nii et laul kõlaks võmsalt ilma ülemäärase tihendusega. See või tuleneda miksimise ajal kasutatud *parallel compression*-i tehnika kasutamisest.

«More»

Antud lugu juba alguses kõlas kõige paremini, isegi arranžeringu etapil. See veelkord tõestab, et kui alguses valida hea töömaterjali, siis on järgmistes etappides palju lihtsam.

Vokaal, mis oli salvestatud kodus, oli heal tasemel ning ei vajanud palju töötlemist. Kuna laulu meeleolu jaoks oli vaja kasutada palju efekte, see aitas vokaali teiste instrumentidega paremini miksida. Ainus probleem oli see, et mõnede fraaside salvestamisel olin mikrofonist natuke kaugemal, mis põhjustas väikest heli erinevuse. Kuid tänu TDR Labs Proximity *plugin*-ale ja automatiseerimisele see probleem oli lahendatud.

Kitarri heli oli esialgu natuke teravam kui ma ootasin. *Equalizer* ja *compressor* aitasid tasakaalu saavutada. Kitarri efektide valimine polnud raske. Kasutasin Guitar Rig 5 demo versiooni ning salvestasin töödeldud kitarri uuele kanalile.

Trap muusika stiili jaoks on oluline ka võimas helipilt, seega lisasin masterdamise etapil energiat *multiband compressor*-ga.

KOKKUVÕTE

Antud töö eesmärgiks oli analüüsida oma EP loomise protsessi. Olid uuritud loovtöö detailid, ülevaadetes praktilise portfoolio loomise meetodeid ja tehnikaid. See võimaldas minul oma muusika produtseerimise struktuuri paremini mõista, kasutada juba omandatud teadmisi ning saada uut kogemust.

Alguses võib tunduda, et sellise muusika loomine on lihtne, kuid produtseerimisel on väga palju nüansse, millistele on vaja oma tähelepanu pöörata, eriti kui oled kaasatud muusika loomise kõikidesse etappidesse. Elektroonilise muusika on erinev teiste žanritega võrreldes, kuna nõuab teistsugust lähenemist ning selles žanris saab miksida juba arranžeerimise käigus.

Olen saanud palju uusi teadmisi sellise žanri töötlemise käigus ning selleks protsessiks ettevalmistades, materjalide lugedes ja professionaalide tööd jälgedes. Varem mina pole nii palju masterdamisega tegelenud, aga nüüd tunnen rohkem enesekindlust sellel muusika produtseerimise etapil.

On arusaadav, et oma loov-projekti teokssaamist ei saa kirjeldada kui ühe konkreetse ülesande täitmist. Mina sain kogemust oma popmuusika EP produtseerimises ning sain oma TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias õpingute ajal saadud teadmisi rakendada. Lisaks, sain katsetada vahendeid ja meetodeid, mida pole varem kasutanud ning mis on kättesaadavad ilma palju kulutamata.

Tänu akadeemia stuudio kasutamise võimalusele mina sain kvaliteetseid vahendeid oma projekti teostamiseks.

KASUTATUD KIRJANDUS

iZOTOPE. 2018. Ozone 8 Documentation. <https://goo.gl/c7FviF> (6.05.2018)

Kardos, Leah. 2014. Folio of compositions and critical commentary. *PhD Thesis, School of Music, The University of Queensland*

Rolling Stone. 2017. 2018 Music forecast: 9 trends and artists to watch. <https://goo.gl/ZsFqT7> (13.05.2018)

SUMMARY

The aim of this work was to analyze the process of creating my own EP. The techniques for a practical creative work were reviewed and it allowed me to understand the structure of my music production, use my knowledge and gain new experience.

Although it might seem like creating electronic music is easy, there are a lot of details that you need to focus on, especially when you take care of all of the roles at music production on your own.

While preparing for this project, reading materials and following the work of professionals, I have got a lot of new experience. I have not mastered so much before, but now I feel more confident at this stage of music production.

I got the experience of producing my own first pop music EP and used the knowledge gained during my studies at the University of Tartu Viljandi Culture Academy.

LISAD

Lisa 1. Laulude tekstid

“Secret Desire”

No one has all the answers
What to feel inside
We play with feelings like actors
And feel the need to hide

I can't read your conscious mind,
But I can see the light behind your eyes

It's our secret desire, oh oh
We are playing with fire, oh oh
You can be so close to me
With your touch i'm feeling free
It's our secret desire, oh oh

It's hard to take a step closer
Cause we've never tried
This feeling is not getting colder
But do we have to hide?

I can't read your conscious mind,
But I can see the light behind your eyes

It's our secret desire, oh oh
We are playing with fire, oh oh
You can be so close to me
With your touch i'm feeling free
It's our secret desire, oh oh

If we are feeling so unsure
Why do we keep wanting more?
Why do we keep wanting more?

It's our secret desire, oh oh
We are playing with fire, oh oh
You can be so close to me
With your touch i'm feeling free
It's our secret desire, oh oh

“Nothing Wrong”

I didn't know
You wanted to
Be on your own
What I had to do?

After all
You've put me through
The strangest thing
I thought i'm right for you

Why don't you call me?
Do you want me to set you free?
It's getting to reality
I couldn't find the perfect key

But
I think there's nothing wrong with me

Now I can see
That there is nothing wrong with me

I was afraid
I was insane
But feelings fade
I won't be the same

No more lies
No more pain
I realize
You won't come again

Why don't you call me?
Do you want me to set you free?
It's getting to reality
I couldn't find the perfect key

But
I think there's nothing wrong with me

Now I can see
That there is nothing wrong with me

“More”

I walked away
I didn't stay
But i wanted to

What can i say?
The game you play
Leads me back to you

If we'll think that it's over
Then the world will move slower
I think we've been here before

I wanted something more

Can't draw the line
Give me a sign
I am looking for

Hard to be fine
You can be mine
I've never been so sure

I wanted something more
We've been here before
I wanted something more

Lisa 2. Kasutatud vahendid

Mikrofonid:

Neumann TLM 103
Sennheiser MD 421
Röde NT-1

Mikrofonide tarvikud:

SE Reflexion Filter Pro (nii studios, kui ka kodus)
Pop filter

Preamp-id:

Tubetech MP2A
SPL Gainstation 8 Mk2
Presonus Digimax (peamaja studios)

Helikaart:

Steinberg UR22 (kodus salvestamiseks)

Kitarri võim:

Fender Stage 112 SE

DAW:

Pro Tools 12 (salvestus, editeerimine)
Ableton Live Suite 10 (salvestus ja tootmine, miksimine ja masterdamine)

Midi-kontroller:

Arturia MiniLab MKII

Virtuaalsed instrumendid:

Xfer Serum (süntesaator)
Air Hybrid 3 (süntesaator)
Kontakt 5 (Demo, Factory selected instrumendid)

Pluginad:

iZotope Neutron 2 (miksimine)
iZotope Ozone 8 (masterdamine)
Pitch – Celemony Melodyne (TÜVKA), Ableton Max 7 Pitch and Time Machines
EQ - Ableton EQ Eight, TDR Nova
Compressor - Ableton Compressor ja Glue Compressor, Cakewalk CA-2A
Saturation – Saturator, Softube Saturation Knob
Efektid – Ableton Reverb, Ableton Echo, Acon Digital Reverb Solo, Ping Pong Delay, Auto Filter, Auto Pan, Overdrive, Amp
Kitarri efekt - Guitar Rig 5 (demo)

LIHTLITSENTS

Lihlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, **Olesja Klink** (sünnikuupäev: 14.02.1995)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose **More**, mille juhendaja on José Diogo Neves.

1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;

1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace´i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.

2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, 21.05.2018